

INTERVIU SU DĖSTYTOJU (-A)

Pokalbis su doc. dr. Alma Stasiulevičiūte

Kviečiame susipažinti su dėstytoja Alma, kuri neseniai grįžo į seminariją. Šiomet ji moko anglų kalbos.

Gerb. Alma, ar galėtumėte trumpai papasakoti apie save ir katechetiką?

Seminarijoje dėstyti katechetiką man teko ir anksčiau, tačiau dar daugiau jos dėščiau ir propagavau Vilniaus pedagoginiame universitete, kur mes esame įkūrę Katalikų tikybos katedrą. Žinote, kai buvo atgauta Nepriklausomybė, tai tikybos mokytojų reikėjo labai daug, nes tikyba buvo įvesta mokyklose visose klasėse, ir nebuvo kam dėstyti. Seminaristai tapo lyg smogiamoji armija. Tai buvo didžiulė evangelizacijos niša ir proga patraukti tuos, kurie galbūt patys niekada nebūtų atėję į bažnyčią. Tad kai dėščiau seminarijoje katechetiką, buvau įvedusi mokyklinę praktiką visiems klierikams, nes jiems tai – didžiulis šansas eiti ir skelbti tikroji, natūralioji aplinkoj, ko nėra bažnyčiose. Aš kartais juokaudama sakau: jums bepigū bažnyčioje, kada jūs iš lapelių ten kažką paskaitote, tačiau kai nueini į mokyklą ir ten atviru tekstu tau pasako, apie kokius čia Viduramžius

pasakoji, tai supranti, kad tai ir yra tikrasis skelbimas. Ypač svarbi tokia praktika, tačiau taip pat svarbi ir teorinė katechetikos pusė, nes evangelizavimas reiškia tikėjimo žinios pritaikymą įvairiai auditorijai.

Kai buvau jaunesnė, tai mokiau žmones kaip mokyti, na, o dabar išėjusi į pensiją nusprendžiau, kad užtenka tą daryti (ir tai nelabai sekasi), tad eisiu ir pati evangelizuosiu. Vilniaus arkikatedroje trejetą metų ruošiau sakramentams suaugusius žmones ir man tai, kalbant jaunimo žargonu, *žiauriai* patiko. Visą laiką, kur tik galiu, raginu, net vyskopus ir kunigus, darykime, atgaivinkime visomis jėgomis suaugusiųjų katechezę, nes mūsų kraštas yra misijų kraštas ir ta naujoji evangelizacija, apie kurią dabar Bažnyčia daug kalba, yra darbas su suaugusiais. Jei mes to nedarysime – neturėsime perspektyvos.

Kodėl grįžtate dėstyti į seminariją?

Tik todėl, kad manęs prašė ir įkalbinėjo. Iš pradžių atsisakinėjau ir teisinausi neturinti medžiagos, nemokanti dirbti su medijom. Tačiau paskui pagalvojau, kad jeigu aš atsisakysiu šio darbo, kad būčiau laisva, galėčiau bimbinti iš kampo į kampą ir turėti malonumą (mat pastaruosius trejus metus evangelizavau nereguliariai ir laisvai – savo malonumui), tai aš to malonumo neteksiu ir man atsitiks taip, kaip Evangelijos pasakojime apie tą žmogų, kuris nuėmęs derlių džiaugėsi, kad dabar visko turi ir gali linksintis, valgyti ir gerti. Galvojau, kad jeigu aš apleisiu Dievo darbus, tai Dievas apleis mane, tada mane ištiks senatvė ir visa tai, kas būna kitiems, nors aš trejus metus giriuosi, kad niekad nesu taip gerai gyvenusi kaip dabar. Pagalvojau, kad jeigu aš prisirišiu prie to gero gyvenimo, tai galiu jo ir

Na, o tas pirmas įžengimas į seminariją po tiek metų kokį įspūdį sukėlė?

Toks jausmas, kad buvau tik ką ir viskas taip pat, išskyrus seminaristų skaičių – mažą. Tas labai liūdina, tačiau aš visada atsimenu tuos Evangelijos žodžius, kur Jėzus Kristus sako: nebijok, mažasis būry!

Kiek šiuo metu yra tų, kurie nori mokytis katechetikos?

Išgyvename tą pačią kiekybinę krizę kaip ir seminarija. Lietuvos jaunimo veržimasis į ekonominius mokslus, į valdžią ir politiką, tas karjerizmas yra nesveikas ir, matyt, turės atslūgti, bet kol kas taip yra. Labai gaila, bet edukologijos universitete katalikų tikybos katedra visai neturi nei pirmojo, nei antrojo kurso, nes skirtingai nuo seminarijos, ten yra studentų minimumas, kurį būtina surinkti.

Kalbino br. Giedrius Juozas Bakūnas MIC, II k.



INTERVIU SU SEMINARIJOS DARBUOTOJU

Susipažinkite su nauju seminarijos darbuotoju



„Teesie“ tęsia susipažinimo su seminarijos bendruomene tradiciją. Šį kartą pristatome seminarijos ūkvedžio p. Jono kolegą.

Pone Ivanai, papasakokite apie savo jaunystę. Ką veikėte gyvenime?

Gimiau 1953 m. vidutiniame kaime – Brinkiškėse. Ten baigiau pradinę mokyklą, o paskui Sudervėje einant į 8-ą klasę mirė mano tėvas. Baigus mokyklą, mano motina dirbo melžėja ir kūreno bei tvarkė mokyklą. Pastarąjį darbą iš jos perėmiau aš. Kai buvau 16-os metų, mane išsiuntė mokytis į Alytų, kur po pusmečio paskyrė į DOSAAF – kariuomenės – tankistų mokyklą. Gavau motociklininko teises ir paėmė į kariuomenę – ten dvejus metus buvau tankistu.

O kur tarnavote?

Tarnavau Latvijoje, paskui Pabradėje ir galiausiai Vilniuje, Šiaurės miestelyje. Baigiau tarnybą 1973 m. ir grįžęs pradėjau dirbti vairuotoju 8-ojoje ATP (autotransporto įmonėje). Po metų įsidarbinau „Paslaugos“ kombinate, kur teikiau laidojimo paslaugas kaip vairuotojas. Netrukus buvo pastatyti laidojimo rūmai Olandų gatvėje ir ten dirbau nuo pat pradžios – 24 metus. Kai rūmus privatizavo, tai perėjau dirbti į Belgijos–Lietuvos bendrą įmonę „Mischelle partners“. Ten trejus

metus dirbau vairuotoju–vadybininku, bet pradėjo mažinti atlyginimus. Tuomet perėjau į „Baltic Masters“ įmonę, kur dirbau sandėlininku–krovėju. Galiausiai ir iš čia išėjau, nes pradėjo sandėliuose dingti prekės. Įsidarbinau laidojimo paslaugose prie Kalvarijų Šv. Kryžiaus atradimo parapijos ir čia pradirbau aštuonerius metus. Na, o dabar jau keturi mėnesiai kaip dirbu pas jus, Seminarijoje.

Koks pirmas įspūdis atėjus dirbti į seminariją? Ką tikėjotės čia pamatyti?

Iš pradžių, kai tik čia atėjau, tai atrodė seminarija kaip rūmai. Vos nepaklydau... Dabar jau įpratau. Ne visus pažįstu, nors su dauguma jau susipažinau. Su p. Jonu ir p. Irena tenka daugiau pabendrauti, su klierikais taip pat. Visi žmonės, jau pripratau prie visų. Esu katalikas, tad ir viskas čia įprasta.

Kokia vietą jūsų gyvenime užima Dievas?

Tikiu Dievą. Kai dirbau laidotuvių paslaugų įmonėse, tai turėjau 4-as dienas darbo ir dvi laisvas. Dėl darbo turėdavau tik vieną laisvą sekmadienį, o kartais ir to neturėdavau, kad nueičiau į šv. Mišias – Eucharistijoje galėdavau dalyvauti tik per tokias progas kaip krikštynos, vestuvės, laidotuvės. Taigi einu į Bažnyčią kiek leidžia darbas. Jeigu reikia dirbti – tai dirbu, jeigu galiu nueiti į Bažnyčią – tai nueinu.

Ką palinkėtumėte seminarijos bendruomenei?

Kad viskas būtų gerai, kad visi pasiektų savo tikslą, kad kunigų daugiau būtų Lietuvoj. O tai dabar trūksta ir trūksta... Kunigų, policininkų ... Gyvenimas toks!

DVASINGUMO ISTORIJA

Šv. Rožinis



Spalio mėnesį Katalikų Bažnyčia ragina tikinčiuosius kiekvieną dieną kalbėti rožinį. Kodėl? Anot pal. pop. Jono Pauliaus II, „Švč. Mergelės Marijos rožinis, Dievo Dvasios įkvėpimu laipsniškai skleidžsis antrą tūkstantmetį, yra daugelio šventųjų pamėgta ir Magisteriumo skatinama malda. Dėl savo paprastumo bei gelmės ji ir prasidedančiame trečiame tūkstantmetyje lieka labai reikšminga malda, nešančia vaisių šventumui“ (*Rosarium Virginis Mariae*, 1). Kaip tik šiomis dienomis minime Visų Šventųjų šventę, o ir pagrindinis mūsų pašaukimas yra siekti šventumo. Dvasingumo istorija atskleidžia, kad daugelis šventųjų rožinį laikė itin svarbia malda, kai kurie jų nepaleisdavo rožinio iš rankų visą dieną ar net miegodavo su juo.

Rožinio atsiradimo istorija

Egzistuoja sena tradicija, vaizduojanti

(+1221). Pagal šią tradiciją sumanyti Rožinio maldą šv. Dominyką įkvėpė jam apsireiškusi Mergelė Marija. Vis dėl to kai kurie mokslininkai šv. Dominyko nelaiko rožinio kūrėju, nes ankstyviausi pasakojimai neužsimena apie tai, o dominikonų konstitucijos savo įkūrėjo nenurodo kaip rožinio maldos sumanytojo. Taip pat ir dabartiniuose paveiksluose jis nėra vaizduojamas su rožiniu. Kiti tyrinėtojai teigia, kad galbūt šv. Dominykas ir nesukūrė šios maldos, bet labai išpopuliarino atvertinėdamas nusidėjelius ir atitolusiuosius nuo tikėjimo. Dar daugiau, mažiausiai tuzinas popiežių įvardija šv. Dominyko ryšį su šios maldos formavimusi.

Rožinis vystėsi XII – XVI a. Pradžioje jis labai skyrėsi nuo dabartinės formos. Kai kurie tyrinėtojai mano, kad pirminė forma atsirado apie 800-uosius metus Airijoje. Ten gyvenusios vienuolės kasdien skaitydavo visas 150 psalmių, tačiau žmonės, kurie buvo neraštingi, vietoj psalmių skaitymo, 150 kartų meldavosi malda „Tėve mūsų...“ Kad nepasimestų skaičiuodami – jie naudodavo rožinį. Manoma, kad XII a. tikintieji prie anksčiau minėtų maldų pridėjo „Sveika, Marija...“ maldą, taigi tuo metu rožinis buvo kalbamas 150 kartų pakartojant minėtas dvi maldas. Tokia maldos forma įgavo rožinio pavadinimą, kuris kyla nuo lotyniško žodžio *rosarium* reiškiančio *rožių sodą* arba *rožyną*.

XV a. pr. kai kurie pradėjo kalbėti rožinį iš 15 „Tėve mūsų...“ ir 150 „Sveika, Marija...“, padalintų į 15 dešimčių. Tuo pat metu paplito kita naujovė: tikėjimo slėpinių ir Marijos bei Jėzaus gyvenimo apmąstymai. Kai kurie netgi turėjo savo paslapčių sąrašus, o nuo XV a. vidurio kuriasi Rožinio brolijos. XVI a. nusistovi rožinio forma, sudaryta iš trijų dalių po penkias paslaptis.

Šiandienę rožinio kalbėjimo formą galutinai patvirtino popiežius Pijus V 1569 m., o 2002 m. pal. pop. Jonas Paulius II apaštališkuoju laišku *Rosarium Virginis Mariae* prideda ketvirtąją rožinio dalį – šviesos slėpinius.

Lepanto mūšis – Rožinio Karalienė (Nugalėtoja).

Spalio 7 d. Bažnyčia mus ragina švęsti Švč. Mergelės Marijos Rožinio Karalienės (Nugalėtojos) šventę. Ši šventė atsirado po 1571 metais vykusio visai Europai svarbaus istorinio mūšio, kuris labai prisidėjo prie visuotinio rožinio maldos išplitimo. Tų metų spalio 7 d. vyko garsusis Lepanto mūšis tarp krikščionių ir turkų laivynų. Europai buvo kilusi reali grėsmė dėl turkų ekspansijos ir dalis

Ordinas.

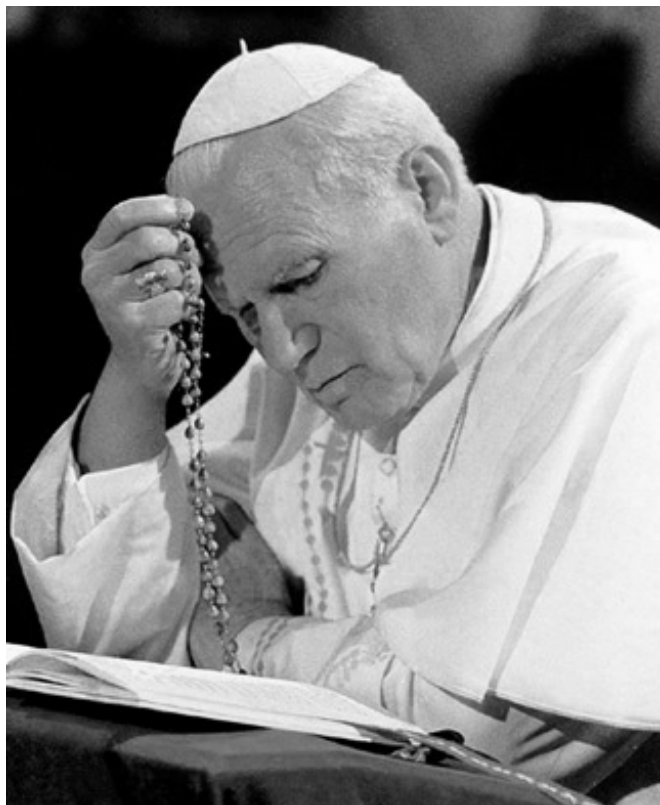
Tuometinis popiežius Pijus V katalikų pasaulį kvietė melstis rožinį ir prašyti Mergelės Marijos užtarimo, kad krikščionių laivynas laimėtų. Krikščioniškų valstybių pajėgos visiškai sunaikino turkų laivyną: buvo išvaduota 15 tūkstančių krikščionių, kurie kaip vergai turkų galėrose buvo prikaustyti prie irklų. Abu laivynai be jūrininkų turėjo 25 000 karių.

Popiežius Pijus V tikėdamas, kad laimėta Mergelei Marijai užtariant, spalio 7-ąją paskelbė Marijos Nugalėtojos šventę. Kadangi laimėjimas buvo išmelstas kalbant rožinį, vėliau šią šventę imta vadinti Marijos Rožinio Karalienės šventę.

Rožinio maldos vertė

Įdomu tai, kad Viduramžiais buvo tradicija puošti Mergelės Marijos paveikslus ir skulptūras rožių vainikais, tačiau žiemą, kai šios gėlės nebeaugdavo, tikintieji rožių vainikus „pagaminavo“ meldamiesi rožinį. Tai buvo gyva tradicija tarp riterių, ypač grįžus po įvairių žygių. Kiekvienas „Sveika, Marija...“ maldos kalbėjimas būdavo įsivaizduojamas lyg rožės įteikimas Marijai. Taip pat ir šiandien Siksto koplyčioje, kur galima pamatyti Paskutiniojo teismo freską, yra vaizduojamas žmogus, kurį angelas su rožiniu kelia iš skaistyklos.

Pal. pop. Jonas Paulius II 2002 – 2003 metus buvo paskelbęs šv. Rožinio metais ir savo apaštališkuoju laišku *Rosarium Virginis Mariae* padėjo tikintiesiems labiau įvertinti šią brangią maldą. Užbaigdamas laišką jis rašė: „*Atsigręžiu į jus, visų luomų broliai ir seserys, į jus, krikščioniškosios šeimos, į jus, ligoti ir pagyvenę žmonės, į jus, jaunuoliai: su pasitikėjimu vėl imkite į rankas rožinio vėrinį, iš naujo atverdami jį Šv. Rašto šviesai, harmonijoje su liturgija, jūsų kasdienio gyvenimo kontekste*“.



Viduržemio jūros uostų jau buvo užimti. Buvo sudaryta vadinamoji Šventoji Sąjunga, kuriai priklausė visos to meto valstybės, turinčios laivynus Viduržemio jūroje: Venecijos ir Genujos Respublikos, Popiežiaus valstybė, kelios kitos mažosios italų valstybėlės, Ispanija ir Maltos

Ar žinai, kad...

- ... pop. Benediktas XV pardavė popiežiaus tiarą ir gautus pinigus išdalijo vargšams, o popiežius emeritas Benediktas XVI išvis panaikino tiaros simbolį popiežiaus herbe.
- ... 2012 m. duomenimis, pasaulyje žuvo 105 tūkst. žmonių dėl to, kad jie buvo krikščionys. Taigi kas penkios minutės pasaulyje nuo persekiojimų žūsta vienas krikščionis.
- ... pal. pop. Jonas XXIII (jis balandžio 27 d. su pal. Jonu Pauliumi II bus skelbiamas šventuoju) žurnalistų paklaustas, kiek žmonių dirba Vatikane, atsakė, kad maždaug pusė.
- ... turime 266-ą popiežių.
- ... daugiausia kartų per metus vardadienį švenčia žmonės, kurių vardas yra Jonas – net 23 kartus.
- ... pasaulyje yra daugiau nei 400 000 kunigų, 800 000 seserų vienuolių, 219 655 parapijos ir beveik 3000 vyskupijų.
- ... Mahometas Švč. Mergelei Marijai Korane skiria 70 eilučių ir mini ją 10 kartų.
- ... Olandijoje kasmet apie 1000 žmonių miršta dėl to, kad gydytojai nutraukia paciento gyvenimą be jokio aiškaus jų sutikimo; 35 % atvejų priežastys visai neminimos. Olandijoje tik apie 54 % eutanazijos atvejų pranešama valdžios institucijoms.
- ... šiemet yra minimos 1700-osios Milano edikto paskelbimo metinės. Imperatoriaus Konstantino 313 m. Milane paskelbtu ediktu krikščionybė buvo įteisinta Romos imperijoje ir baigėsi persekiojimų epocha – prasidėjo krikščioniškieji amžiai.
- ... Lietuvoje 2011 m. pačių moterų noru atlikti 6043 abortai. Pagal PSO pasaulyje kasdien atliekama 125 000 abortų, o per metus 40 – 50 mln. Kiek abortų atlikta iš tikrųjų šiemet, galite matyti internetiniame puslapyje
- ... per pastaruosius 50 metų pasaulyje geriausiai parduodama knyga yra Biblija (3,9 mlrd. vnt.). Tai pati populiariausia knyga žmonijos istorijoje.
- ... ant šiandieninių kortų vaizduojami ženklai žymi Kristaus kryžių (kryžiai), pervertą širdį (čirvai), vinis, kuriomis pervertas Jėzus (būgnai), ietį, kuria romėnų kareivis smeigė į Jėzaus šoną (vynai). Tai įrodo dabartinės Turkijos regione atrastos pirmųjų krikščionių bažnyčios, kurių interjere randama ši simbolika. Manoma, kad krikščionių persekiotojai šiuos simbolius perkėlė į kortų žaidimą, jog kiekvieną kartą žaisdami galėtų niekinti krikščionis.
- ... kai kurie skaičiuoja, jog pasaulyje yra buvę 9342 šventieji ir palaimintieji (vienos katalikiškos svetainės, kuri daugiausia pasako šiuo klausimu – www.saints.sqpn.com, duomenimis). O vien pal. pop. Jonas Paulius II kanonizavo 480 šventųjų. Jei norite daugiau sužinoti apie Lietuvos kandidatus į šventuosius, skaitykite internetiniame puslapyje www.angelorum.lt.

Parengė klier. Gabrielius Satkauskas, III k.

